

Opetusministeriö on viemässä ammatillisesta koulutuksesta Keski-Suomessa liki tuhat paikkaa ja ammattikorkeakoulusta 149 aloituspaikkaa.

Kataisen hallitus ei näytä kykenevän vastaamaan myöskään teollisuuden rakenne muutokseen. Yritykset irtisa-

opettamisaikansa vanhuksilla, nuorilla, lapsilla ja sairailta.

hallituksella näytön paikkaa
ailla.paloniemi@eduskunta.fi
Kirjoittaja on keskustan kansanedustaja Keski-Suomesta.

KSML 13.1.2013

Taide ei ole vain opettamisen väline

Perusopetuksen uuteen tuntijakoon (OPS 2016) kirjattiin toiveikkaasti, mutta taiteen omalakisuuuden vastaisesti: ”Draaman käyttöä opetusmenetelmänä lisätään sekä äidinkielen että yhteiskuntaopin opetuksessa”.

Kun ajattelen yli kahta sataa ohjaamiini koululaismusikaaleihin osallistunutta nuorta, uskoakseni kysymys on jostain muusta kuin siitä, että taide olisi vain menetelmä jonkun asian opettamiseksi.

Taiteellinen toiminnan tavoitteet selviävät usein vasta toiminnan edetessä. Tätä itse-tajuisuutta, aistimista ja kokemisen herkkyyttä tarkoittaa lopulta myös pyrkimys sivistykseen, joka on perusopetuksen tehtävä.

Kädenvääntö taito- ja taideaineet vastaan kirjallinen oppi on padonnut valitettavan usein koulun perustehdävän toteutumiseen liittyvän keskustelun, uudistumisen ja yhteistyön mahdollisuudet. Tähän vastakkainaset-

teluun taiteen toimijat ovat sortuneet itsekin puolustessaan omien havaintojen tekemisen oikeutta ja totuudellisuutta elävän kokemuksen maailmassa, joka kuuluu kaikille.

Kokonaan koulusta ulos ohjattuna taiteelliseen toimintaan valikoituu joukko, joilla on unelmia ja tavoitteita jo valmiiksi sekä mitä todennäköisimmin myös kodin tuki, eivätkä he, jotka kipeimmin kaipaisivat tulla nähdyksi ja kuulluksi. Myös tämän tekemäni koululaishankkeet ovat osoittaneet.

Koulun vetovoimaisuutta kasvatetaan väärin perustein jos tavoitteena on vain lisätä menetelmiä, uusia oppiaineita ja erikoistumista. John Deweyn 1930-luvulta peräisin olevat edelleen arvokkaat ja modernit opit korostivat kokemusta, ongelmien ratkaisemista ja harrastamisen asennetta.

Jospa koulua saisi käydä samalla hartaudella, jolla useimmat meistä suhtautuvat harrastamiseen. Silloin

voisimme suorastaan unohtua oppimaan samoin kun unohdumme askaroimaan rakkaan harrastuksemme parissa.

Jos esimerkiksi Suomen runsaslukuisella harrastajateatterikentällä tehtävä työ olisi nykyistä tunnistettumpaa teoreettisen tiedon tasolla, joltain sen toiminnan sosiaalisista laatu piirteistä voitaisiin nähdä välttämättömänä toteuttaa myös perusopetuksessa kansalaistaitojen parantamiseksi sekä yhä lisääntyvien vieraantumisen ja irrallisuuden kokemusten voittamiseksi.

Draaman työtavoilla tekemäni koululaishankkeet eivät ole monistettavissa, mallinnettavissa tai kopioitavissa laskelmoiduiksi menetelmiksi, niin kuin kaikelta laadukkaalta toiminnalta nykyisin edellytetään.

Koska teos on valmistunut niiden ihmisten kanssa, joista se kertoo, taidetekoa ei voi näytelmäkirjailijan teoksen tavoin nähdä itsenäisenä käsikirjoituksena, jonka tekijän-

oikeudet voisin myydä.

Taideteoksena ne ovat kuin taulu, josta jään pohtimaan, miksi joku toinen haluaisi kopioida sen ja pitää sitä siten omanaan? Paikallistuminen ja ajallistuminen voidaan nähdä sosiaalisen taiteen, tutkivan taiteen ja draamakasvatuksen arvona ja ainutlaatuisuutena.

Unelmieni perusopetus on vetovoimaista taidoissa kehittymistä, koulu parasta, mitä voi olla ja josta kukaan ei haluaisi olla päivääkään pois. Pedagogiikalle antaisiin uuden menetelmien sijaan suivet, jotta sen kokonaisvaltainen toteuttaminen olisi pelkän ai-neen opettamisen sijaan mahdollista.

Näiltä osin perusopetuksen tuntijako 2016 ja siitä esiin nostamani esimerkki draaman käytöstä ei paranna opetuksen kasvatustilasta arvooperustaa.

SATU OLKKONEN
väitöskirjatutkija
Teatterikorkeakoulun esittävien taiteiden tutkimuskeskus
Multia